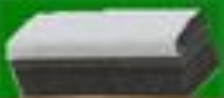

Педагогічна рада на тему

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА

Забувайте про свої власні неприємності.

Намагайтесь дати трохи щастя іншим,

І Ви в першу чергу допоможете собі.

Д. Карнегі

1-а група «Вчитель - учень».

До групи відчуттів, якими керуються вчителі в своїх стосунках з колегами по роботі, перш за все належать:

- ❖ солідарність,
- ❖ колективізм,
- ❖ взаємодопомога,
- ❖ взаєморозуміння,
- ❖ взаємоповага,
- ❖ взаємна вимогливість,
- ❖ відповідальність

Дуже важливі і такі якості, як честь і гордість. Вчитель починає дорожити тією довірою, яка йому надана, і пишатися результатами своєї праці. Якщо ж в колективі відсутній відвертий аналіз помилок і недоліків в роботі, гордість вчителя може перерости в гординю, яка є переоцінкою своїх заслуг, що приводить до небажання зважати на громадську думку, неприйняття зауважень на свою адресу.

ВЧИТЕЛЬ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ

«Вчитель - Вчитель»

КОМПОНЕНТИ ТВОРЧОЇ АТМОСФЕРИ

1. Важливим компонентом творчої атмосфери є відповідальність кожного вчителя за колектив і всього колективу за кожного. Творча атмосфера завжди передбачає наявність в колективі поняття «взаємний».

А. С. Макаренко «... авторитет виникає лише від відповідальності».

Відповідальність = авторитету!

2. Творча атмосфера в колективі - це ділові спори, педагогічні дискусії, боротьба думок. Відсутність їх веде до руйнування творчої атмосфери. Проте спори корисні, коли вони принципові, інакше створюють негативний емоційний клімат, що породжує взаємні образи.

У спорі не переступи грані такту!

3. Складовий елемент творчої атмосфери - визнання лідерства кращих майстрів, викладачів. Творча атмосфера - не самоціль, а засіб підвищення продуктивності праці педагога.

4. Уміння членів колективу визнавати кращого лідером, бажання використовувати його досвід - ще один елемент творчої атмосфери. Завдання ж лідера - захопити своїми ідеями, відкриттями своїх товаришів. Юрій Олеша: «Творчість радіоактивна»; відбувається відомий психологічний закон «зараження»: оточуючих починає турбувати власна пасивність, одноманітність своєї роботи, з'являється стан здорового незадоволення собою.

«вчитель - учень»

Позицію «вчитель - учень» зв'язують тісні духовні узи. Хотілося б, щоб вони були досить міцними і день від дня лише зміцнювалися.

Тому слід керуватися наступними рекомендаціями:

- ❖ Не можна бути уособленням гасла «Вчитель завжди прав!».
- ❖ Потрібно бути людиною, а якщо вийде, то людиною з великої букви.
- ❖ Не треба соромитися зізнаватися у власних помилках, потрібно бути чесним з дітьми, добрим, але не добреньким.
- ❖ Не давати обіцянок, які не можеш виконати.
- ❖ Бути оптимістом.
- ❖ Бути активним і ініціативним.
- ❖ Бути простим і людяним, зберігаючи дистанцію між собою і учнями, - встановити її знову буде набагато важче.

Рекомендації вчителю

1. У взаємодії і взаєминах з вихованцями має бути менше формалізму, більше людського спілкування.
2. Головне - не виховувати дітей, а жити з ними спільною діяльністю. При цьому до вихованців стався так, як хочеш, щоб вони ставилися до тебе.
3. Учні, які не знайшли підтвердження своїх здібностей до вчення хоч би з одного предмету, втрачають інтерес до школи взагалі. Краще більше хвалити і менше лаяти, сповідай педагогіку успіху - вона приносить добрі результати.
4. Сили і час, витрачені на організацію насиченого класного життя, на культурний розвиток учнів, ніколи не будуть витрачені марно.
5. Головне - знайти яку-небудь цікаву справу, до якої ти можеш залучити дітей, стати їм цікавим, тоді вони до тебе прислухатимуться, їм буде цікаво з тобою, а тобі - цікаво з ними.
6. Діти в класі - твоє віддзеркалення; прагни постійно працювати над собою.

«ВЧИТЕЛЬ - БАТЬКИ»

**Батько дитини не твій учень, не твій ворог,
а друг, порадник, однодумець.**

- ❖ Прагни налагодити ділові зв'язки з батьками. Активно залучай батьків до виховної роботи з дітьми, спирайся на їх допомогу.
- ❖ На перших батьківських зборах визнач справи батьків на весь рік - і відразу побачиш, на кого можна опертися, а хто завжди буде осторонь.
- ❖ На загальних батьківських зборах говори про плани, проблеми всього класу, а не деяких дітей.
- ❖ Прагни поступово створити працездатний батьківський комітет, це дуже допомагає у вирішенні практично всіх питань класного життя.
- ❖ Ніколи не говори батькам, що його дитина погана, не лай дітей у присутності інших батьків, тим більше на батьківських зборах.
- ❖ Будь відкритим всім, але не вступай з батьками в дружні взаємини.
- ❖ Не прагни догодити всім батькам відразу, інакше вони зрозуміють, що в тобі нема принципності, твердості характеру.

Цель творчества – самоотдача,

А не шумиха и успех.

Позорно, ничего не знача,

Быть притчей на устах у всех.

Ю. Друніна

Позиція вчителя

Позиція вчителя на уроці

буває 2 типів:

- 1. Вчитель на п'єдесталі.**
- 2. Вчитель без п'єдесталу.**

Вчитель на п'єдесталі - така позиція неоднорідна.

Є різні стилі вчительської поведінки, так би мовити, різні «п'єдестали», на які підіймається людина, щоб заховати від учнів свою особу.

Американський психолог Вірджінія Сатір запропонувала типологію стилів ведення уроку (п'єдестали)

Вчитель-начальник.

Його п'єдестал - влада. Від учнів він вимагає, перш за все, слухняності. Він схожий на тирана, який постійно підкреслює свою силу, все на світі знає. Він всіх звинувачує і тримає в страху. Це вчитель, що знає приховані пороки і таємні страхи своїх учнів. Він уміло використовує ці знання для підтримки свого авторитету. Він вважає, що вчитель повинен дати відповідь на будь-яке питання і з будь-якого приводу мати свою єдину «правильну» точку зору. Результати такого стилю поведінки – конфлікти, образи, «бунт» учнів, відсутність щирості у взаєминах вчителя з учнями.

Вчитель - комп'ютер.

Його п'єдестал - компетентність. Він вимагає від учнів знань, інформації, фактів. Це - мовець з кам'яним обличчям, що виголошує прості істини, схожий на робота. Він вважає, що в освіті і у вихованні головне - компетентність, і якщо нею хтось і володіє, то лише він сам. Його мова багата безособовими пропозиціями («Всі знають, що...», «Добре відомо, що...», «Говорять...», «Є думка...»). Це «закритий», «холодний» вчитель. Результат такого стилю поведінки - зниження упевненості учнів у собі, відсутність у них позитивних емоцій на уроках, зниження мотивації до занять, навіть відраза до них.

Вчитель - мученик.

Його п'єдестал - безконфліктність. Від учнів чекає слухняності. Він хоче лише служити іншим. Більш всього він боїться конфліктів. Він переживає постійне почуття провини і звалює на себе чужу роботу. По суті, він весь час уникає душевної напруги. Результат - одних учнів ця поведінка вчителя провокує на маніпулювання вчителем, в інших формує страх виникнення проблеми (боїться розстроїти вчителя, приховує).

Вчитель - приятель.

Його п'єдестал - популярність. Від учнів він вимагає хорошого до себе ставлення. Це поблажливий товариш, завжди і все готовий пробачити (незалежно від наслідків). Поводиться безтурботно і, по суті, байдуже по відношенню до учнів і їх проблем. Результат - відсутність в учнів почуття відповідальності.

Можливо, що в поведінці конкретного вчителя вони змішані, і в одних ситуаціях він поводить як начальник, а в інших - як комп'ютер або мученик.

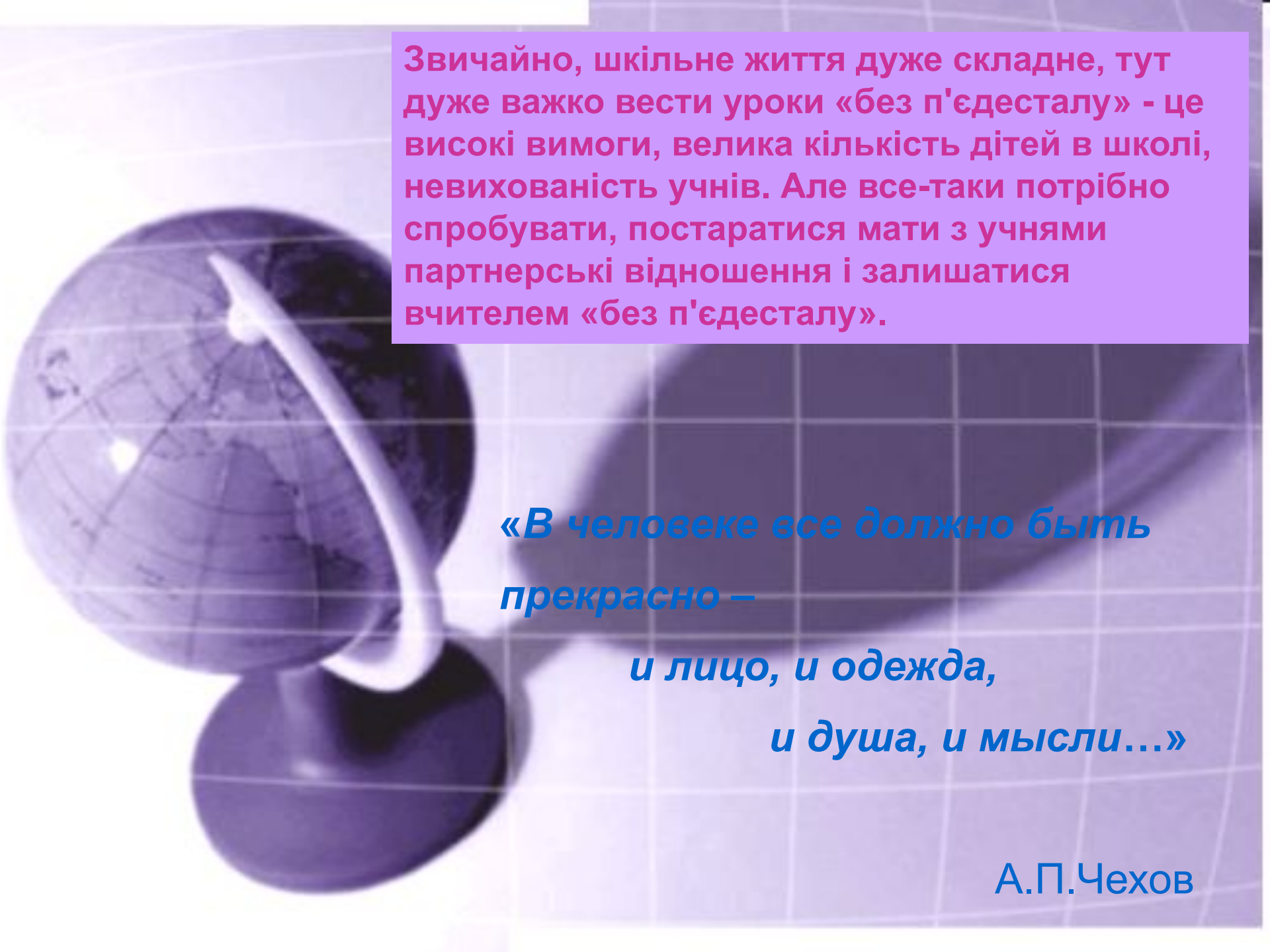

Вчитель без п'єдесталу.

Тепер звернемося до іншої позиції - партнерської. Партнерська позиція вчителя означає відсутність взагалі якого-небудь п'єдесталу. Це людина, яка знає, що немає жодної, навіть найгуманнішої, підстави для затвердження своєї правоти за рахунок іншого. Вчителі-партнери відчують себе лідерами-натхненниками, а не авторитарними керівниками. Своє завдання вони бачать в тому, щоб навчити дітей залишатися людьми в будь-якій життєвій ситуації. Їхня поведінка не розходиться зі словами.

Всі ми всього лише люди. Ніхто не перетворюється на вихователя автоматично в той момент, коли отримав диплом інституту. Уміння вибрати відповідну ситуацію і час, щоб поговорити з учнями тоді, коли вони готові вислухати вчителя, приходить після багатьох помилок і розчарувань. Але ми повинні постаратися зробити так, щоб цих помилок було менше.

A photograph of a globe on a stand with a white pen resting on it. The globe is positioned on the left side of the image, and the pen is placed diagonally across it. The background is a light blue grid pattern.

Звичайно, шкільне життя дуже складне, тут дуже важко вести уроки «без п'єдесталу» - це високі вимоги, велика кількість дітей в школі, невихованість учнів. Але все-таки потрібно спробувати, постаратися мати з учнями партнерські відношення і залишатися вчителем «без п'єдесталу».

*«В человеке все должно быть
прекрасно –*

и лицо, и одежда,

и душа, и мысли...»

А.П.Чехов